

מדינת ישראל
משרד החינוך

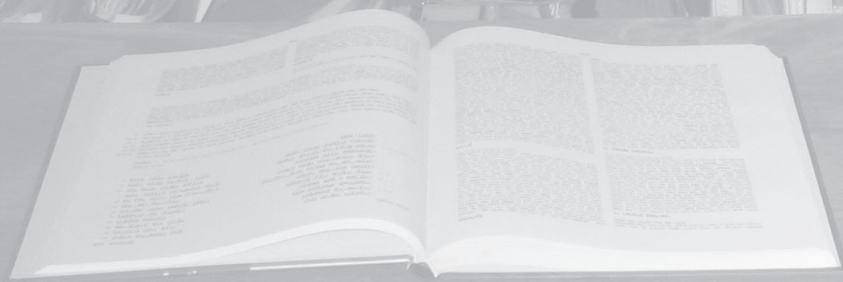
ראמ"ה
הרשות הארצית
למדידה והערכה בחינוך

מינהל החינוך הדתי

מבחן פנימי בתושבע"פ לכיתה ו

שם התלמיד/ה

הכיתה

135-TOSH-015-6-SOF-pnimi

תלמידים יקרים,

לפניכם מבחן בתושבע"פ.

- לרשותכם 90 דקות.
- קראו בעיון את ההוראות, וענו בתשומת לב על השאלות.
- במבחן שלושה חלקים:
 - חלק א – עליכם לענות על השאלות בחלק זה.
 - חלק ב וחלק ג – חלקי בחירה, עליכם לענות על השאלות רק בחלק אחד, לפי הנחיית המורה.

בהצלחה!

חלק א: דינים

שאלה 1

כמה ברכות יש בתפילת מוסף של ראש השנה?

- 1 שבע ברכות
- 2 תשע ברכות
- 3 שמונה עשרה ברכות
- 4 תשע עשרה ברכות

שאלה 2

לפניכם היגדים הקשורים לימים הנוראים.

סמנו ליד כל היגד אם הוא נכון או לא נכון.

א. מי שאין לו פרי חדש, לא יאמר ברכת "שהחיינו"
בקידוש בלילה השני של ראש השנה.

נכון / לא נכון

ב. "זיכרונות" היא אחת הברכות של תפילת מוסף
של ראש השנה.

נכון / לא נכון

ג. אפשר לומר סליחות בחודש אלול בשחרית או בערבית.
נכון / לא נכון

שאלה 3

אם ילד בן 6 ישאל אתכם עד מתי לפי ההלכה עליו לצום ביום הכיפורים,
מה תענו לו?

- 1 שאין עליו לצום.
- 2 שיצום כמה שעות, לפי כוחותיו.
- 3 שיצום עד חצות היום.
- 4 שעליו לצום עד סוף הצום, גם אם הדבר קשה לו.

שאלה 4

בהלכות יום הכיפורים כתוב: "וצריך להוסיף מחול על הקודש גם ביציאתו, שימתינו מעט אחר יציאת הכוכבים." (סימן קז, כה)

מה תפקידן של המילים המודגשות?

- 1 להסביר מדוע צריך להוסיף מחול על הקודש.
- 2 להסביר כיצד מוסיפים מחול על הקודש.
- 3 להסביר שצריך להוסיף מחול על הקודש, וגם לחכות מעט לאחר צאת הכוכבים.
- 4 להסביר שצריך להוסיף מחול על הקודש, או לחכות מעט לאחר צאת הכוכבים.

שאלה 5

בהלכות יום הכיפורים כתוב: "מברכים על האור, ואין מברכים במוצאי יום הכיפורים אלא על אש ששבתה מבעוד יום ממש..." (סימן קז, כז)

למה מתכוונים במילים המודגשות?

- 1 במוצאי יום הכיפורים מדליקים אש לצורך ברכת "בורא מאורי האש".
- 2 במוצאי יום הכיפורים אין מברכים בהבדלה ברכת "בורא מאורי האש".
- 3 במוצאי יום הכיפורים מברכים ברכת "בורא מאורי האש" על נר שדלק במשך כל יום הכיפורים.
- 4 במוצאי יום הכיפורים מברכים ברכת "בורא מאורי האש" רק אם חל במוצאי שבת.

שאלה 6

מה נדרש כדי שסכך יהיה כשר?

- 1 שהסכך יהיה מחובר לאילן.
- 2 שהסכך יהיה מארבעת המינים.
- 3 שהסכך יהיה מְדָבָר שגידולו מן הארץ.
- 4 שהסכך יהיה מְעַנְפִים שהעלים שלהם ירוקים.

שאלה 7

מדוע אין להניח את הסכך ישירות על סוכה העשויה מברזל?

- 1 כי סוכה העשויה מברזל היא סוכה פסולה.
- 2 כי הצל של הסוכה צריך להיות מרובה מחמתה.
- 3 כי קשה לחבר את הסכך לברזל, והסכך עלול לזוז.
- 4 כי אין להניח את הסכך על דבר המקבל טומאה.

שאלה 8

איזה מאכל אין לאכול בחג הסוכות מחוץ לסוכה?

- 1 סלט גזר
- 2 פיתה עם חומוס
- 3 קציצות בשר
- 4 צ'יפס

שאלה 9

בהלכות סוכה כתוב: "סדר הקידוש: יין קידוש וסוכה ואחר כך זמן (שהחיינו), לפי שהזמן חוזר על קידוש היום ועל מצוות סוכה. ויכוון בברכת שהחיינו

לפטור גם מצוות סוכה." (סימן קט, ב)

מה תפקידו של המשפט המודגש?

- 1 לומר למקדש על מה יש לכוון בקידוש.
- 2 לנמק מדוע מברכים ברכת שהחיינו על מצוות סוכה.
- 3 להסביר מדוע מברכים ברכת שהחיינו בסוף הקידוש.
- 4 להסביר מדוע יש לפטור מברכת שהחיינו על מצוות סוכה.

שאלה 10

לפניכם משפט מהלכות סוכה. במשפט יש מקרה, דין וטעם.

הקיפו בעיגול רק את מילות הדין.

"מי שהזדמנה [שיש] לו נסיעה בחג, אינו חייב לדחותה בגלל ביטול מצוות סוכה, שהלא גם ביתו עוזב אדם לרגל עסקיו..." (סימן קט, טו)

שאלה 11

אדם מתגורר בקומה שנייה בבניין.

היכן, לפי ההלכה, עליו להדליק את נרות החנוכה?

- 1 בכניסה לבניין
- 2 בחדר המדרגות ליד דירתו
- 3 על השולחן בסלון
- 4 בחלון הפונה לרשות הרבים

שאלה 12

בהלכות חנוכה כתוב: "כל השמנים והפתילות כשרים לנר חנוכה, ושמן זית מצווה **מן המובחר**. ונהגו להדליק בנר שעווה..." (סימן קיג, ט)

למה הכוונה במילים "**מן המובחר**"?

1 אסור

2 מותר

3 עדיף

4 נוהגים

שאלה 13

לפניכם משפט מהלכות חנוכה. במשפט יש מקרה, דין וטעם.

הקיפו בעיגול רק את מילות המקרה.

"ואדם שכבר הדליק ובירך, יכול לחזור ולברך ולהוציא אישה, בין שהוא ידליק בשבילה ובין שהיא תדליק, כיוון שהיא חייבת." (סימן קיג, כא)

שאלה 14

לפניכם היגדים הקשורים לחג החנוכה.

סמנו ✓ ליד שני ההיגדים הנכונים.

(1) _____ חובה לאכול סעודות מצווה בימי החנוכה.

(2) _____ אם אין מניין בבית הכנסת, מדליקים נרות חנוכה ללא ברכה.

(3) _____ אישה יכולה להוציא את כל בני הבית במצוות הדלקת נר חנוכה בכל ימות החנוכה.

(4) _____ אם אין נרות או שמן, אפשר להדליק מנורה שפועלת על חשמל.

(5) _____ לנשים אסור לעסוק בכל מלאכה שהיא, עד שיכבו כל נרות החנוכה.

שאלה 15

מתי מתחילים לומר שאלת גשמים ("ותן טל ומטר לברכה"/"ברך עלינו")?

- 1 בראש השנה
- 2 בחג הסוכות
- 3 ב־א' מרחשוון
- 4 ב־ז' מרחשוון

שאלה 16

אדם טעה ואמר **בקיץ** "מוריד הגשם" וסיים את ברכת "מחיה המתים".
כיצד עליו לנהוג?

- 1 להמשיך את התפילה כרגיל.
- 2 להשלים "מוריד הטל" בברכת "שומע תפילה".
- 3 לחזור לתחילת הברכה "מחיה המתים".
- 4 לחזור לתחילת התפילה.

שאלה 17

על־פי הלכות שבת, שולחן שמונח עליו כסף הוא –

- 1 מוקצה מחמת נולד.
- 2 מוקצה מחמת חסרון כיס.
- 3 מוקצה מחמת בסיס לדבר האסור.
- 4 מוקצה מחמת גופו ומקומו.

שאלה 18

בהלכות שבת כתוב: "כלי שמלאכתו לאיסור מותר לטלטלו... לצורך מקומו..."
(סימן עז, כו)

למה הכוונה בביטוי "לצורך מקומו"?

- 1 אם רוצה להשתמש בכלי לצורך מלאכה מותרת.
- 2 אם רוצה להשתמש במקום שבו מונח הכלי.
- 3 אם רוצה להעביר את הכלי למקום אחר כדי להגן עליו מהשמש.
- 4 אם רוצה להשליך את הפסולת שבכלי לפח.

שאלה 19

אדם שלא אמר "אתה חוננתנו" בתפילת ערבית של מוצאי שבת אינו צריך לחזור מדוע?

- 1 כי אין חובה לומר "אתה חוננתנו".
- 2 כי עבר הזמן שמותר לומר "אתה חוננתנו".
- 3 כי הוא יעשה הבדלה על הכוס.
- 4 כי הוא ישלים בשחרית של יום ראשון.

שאלה 20

"תפילה היא מצווה שהזמן גרמא" (סימן סה, יג)
איזו מן המצוות הבאות גם היא "מצווה שהזמן גרמא"?

- 1 קריאת מגילה
- 2 השבת אבדה
- 3 כיבוד הורים
- 4 שמירת הלשון

שאלה 21

בהלכות תפילה של שבת כתוב: "... ולכן מתפילת מוסף שאינה בקשת רחמים נשים פטורות. אך אם רוצות להתפלל מוסף **רשאיות הן**..." (סימן סה, יג)

למה הכוונה במילים "**רשאיות הן**"?

- 1 יכולות הן
 2 כדאי להן
 3 אסור להן
 4 חייבות הן

שאלה 22

מה עושים בקליפות תפוחי אדמה שגדלו בשביעית (שנת שמיטה)?

- 1 חייבים לאכול גם את הקליפות.
 2 נותנים את הקליפות לכלב או לחתול כדי שיאכלו.
 3 לוקחים את הקליפות כמו שהן וזורקים מיד לפח.
 4 מניחים את הקליפות עד שיירקבו וזורקים לפח.

חלק ב: גמרא

שימו לב: חלק ב וחלק ג – פרקי בחירה,
עליכם לענות על השאלות רק בחלק אחד, לפי
הנחיית המורה.

שאלה 23

על איזו אבדה מהאבדות הבאות חייב להכריז?

- 1 על פרות מפוזרים
- 2 על כריכות ברשות הרבים
- 3 על עיגול ובתוכו חרס
- 4 על חתיכות של בשר

שאלה 24

על קב בארבע אמות נאמר: "דנפיש טרחייהו לא טרח איניש ולא הדר אתי ושקיל להו..." (דף כא, ע"א)
מה פירוש המשפט?

- 1 יש טרחה רבה באיסוף הפרות, ולכן האדם אינו שוקל את הפרות שלו.
- 2 אין זו טרחה רבה לאסוף את הפרות, ולכן האדם אוסף אותם.
- 3 יש טרחה רבה באיסוף הפרות, ולכן האדם אינו חוזר ואוסף אותם.
- 4 אף שיש טרחה רבה באיסוף הפרות, האדם טורח ואוסף אותם.

שאלה 25

כאשר נמצא חפץ, באיזה מהמקרים הבאים ייחשב הדבר כ"יאוש שלא מדעת"?

- 1 חפץ שבעליו בטוח שימצא אותו.
- 2 חפץ שבעליו יודע מיד כשאבד ומתייאש ממנו.
- 3 חפץ שיש ספק אם בעליו יודע שאבד או לא.
- 4 חפץ שבעליו יתייאש ממנו כשידע שהוא אבד.

שאלה 26

"תא שמע המוצא מעות בבתי כנסיות ובבתי מדרשות ובכל מקום שהרבים מצויין שם הרי אלו שלו מפני שהבעלים מתייאשין מהן והא לא ידע דנפל מיניה..."

(דף כא, ע"ב)

הברייתא הזאת מופיעה בגמרא **כקושיה** לשיטת -

1 אביי, שסובר שייאוש שלא מדעת לא הווי ייאוש.

2 רבא, שסובר שייאוש שלא מדעת הווי ייאוש.

3 תנא קמא, שסובר שסימן הבא מאליו לא הווי סימן.

4 ר' יהודה, שסובר שסימן הבא מאליו הווי סימן.

שאלה 27

סמנו ליד כל משפט אם הוא **נכון** או **לא נכון**.

א. מחלוקת אביי ורבא (ייאוש שלא מדעת) היא רק בדבר שאין בו סימן.

נכון/לא נכון

ב. ה"נמושות" מגיעים בדרך כלל ראשונים לשדה.

נכון/לא נכון

ג. אפשר לזהות את העץ שממנו נפלה תאנה.

נכון/לא נכון

שאלה 28

בטבלה שלפניכם משפטים ומילים בארמית, לשון הגמרא.
 כתבו ליד כל משפט את הפירוש שלו בעברית.
 השתמשו באפשרויות המופיעות במסגרת שלמטה.

המשפט/המילה בארמית	הפירוש בעברית
א. סבי דאזלי אתיגרא	
ב. כרכתא	
ג. אגב דיקירי	

- קשר הציידים • כריכות • זקנים שהולכים עם מקל
- מרובה טרחתו • משום שהם חשובים • משום שהם כבדים
- עצי דקל המוקפים בגדר

שאלה 29

מהי ברייתא?

- 1 ציטוט מדברי האמוראים
- 2 משנה חיצונית
- 3 משנה שמצוטט בה פסוק
- 4 פתיחה למחלוקת תנאים

שאלה 30

"תא שמע מעות מפוזרות הרי אלו שלו אמאי הא לא ידע דנפל מיניה התם נמי כדרבי יצחק דאמר אדם עשוי למשמש בכיסו בכל שעה ושעה הכא נמי אדם עשוי למשמש בכיסו בכל שעה ושעה." (דף כא, ע"ב)

המילים "אמאי הא לא ידע דנפל מיניה" הן חלק מ:

- 1 שאלת הגמרא
- 2 תירוץ הגמרא
- 3 הברייתא
- 4 סתירת המקור הקודם

.....

שאלה 31

הקיפו בקטע שלפניכם את המילה האחרונה בברייתא.

"תא שמע הגנב שנטל מזה ונתן לזה וכן גזלן שנטל מזה ונתן לזה וכן ירדן שנטל מזה ונתן לזה מה שנטל נטל ומה שנתן נתן בשלמא גזלן וירדן דקא חזי להו ומיאש אלא גנב מי קא חזי ליה דמיאש..." (דף כא, ע"ב עד דף כב, ע"א)

.....

שאלה 32

המילה "איתמר" היא מילת פתיחה של:

- 1 דברי אמוראים
- 2 הוכחה מפסוק
- 3 קושיה
- 4 תירוץ

שאלה 33

איזה ביטוי מציין שכעת הגמרא תפרש את המשנה במקרה מסוים בלבד?

- 1 תיקו
 2 תא שמע
 3 בעי רבי
 4 הכא במאי עסקינן

שאלה 34

אביי ורבא הם:

- 1 תנאים.
 2 אמוראים.
 3 אביי תנא ורבא אמורא.
 4 אביי אמורא ורבא תנא.

חלק ג: משנה

שימו לב: חלק ב וחלק ג – פרקי בחירה,
עליכם לענות על השאלות רק בחלק אחד, לפי
הנחיית המורה.

שאלה 35

"אור לארבעה עשר, בודקין את החמץ לאור הנר." (פסחים א, א)

מה פירוש המילה **אור** המודגשת **בתחילת** המשפט?

שאלה 36

"ערבי פסחים סמוך למנחה, לא יאכל אדם עד שתחשך. ואפילו עני שבישראל לא יאכל עד שיסב. ולא יפחתו **לו** מארבעה הכוסות של יין, ואפילו מן התמחוי."

(פסחים י, א)

למי מתכוונת המשנה במילה **לו**?

1 לכל אחד מהמסובים

2 לעורך הסדר בלבד

3 לאדם עני

4 לגבאי הצדקה

שאלה 37

"... בית שמאי אומרים, מברך על היום, ואחר כך מברך על היין." (פסחים י, ב)

ברכת "**על היום**" היא:

1 ברכת "שהחיינו... והגענו לזמן הזה".

2 ברכת "בורא פרי הגפן".

3 ברכת "המבדיל בין קודש לחול".

4 ברכת "אשר בחר בנו... מקדש ישראל והזמנים".

שאלה 38

על-פי המשנה, מה עושים בליל הסדר אחרי **מזיגת** הכוס השלישית?

1 גומרים את ה"הלל".

2 מברכים את "ברכת המזון".

3 אומרים את "ברכת השיר".

4 שואלים "מה נשתנה".

שאלה 39

"רבי טרפון אומר, 'אשר גאלנו וגאל את אבותינו ממצרים', **ולא היה חותם**."

(פסחים ז, ו)

למה הכוונה בביטוי "**ולא היה חותם**"?

שאלה 40

במשפט שלפניכם יש דין וטעם.

הקיפו בעיגול את המילים שבהן **מתחיל הטעם**.

"אין חוששין שמא גררה חולדה מבית לבית וממקום למקום, דאם כן, מחצר

לחצר ומעיר לעיר, אין לדבר סוף." (פסחים א, ב)

שאלה 41

אם אדם מניח כד ברשות הרבים, ובא אדם אחר, נתקל בו ושובר אותו, האדם

ששבר את הכד פטור מתשלום. מדוע?

שאלה 42

במשפט שלפניכם יש מקרה ודין.

הקיפו בעיגול רק את מילות הדין.

"המוציא את תבנו ואת קשו לרשות הרבים לזבלים, והזק בהן אחר, חייב

בנזקו, וכל הקודם בהן זכה." (בבא קמא ג, ג)

.....

שאלה 43

יוסי, תלמיד תיכון, נתפס כשהוא גורם נזק לאופניים של דוד. בבירור שעשה עמו המנהל, טען יוסי שרמי שלח אותו לגרום את הנזק.

מי צריך לשלם בעבור הנזק שנגרם לאופניים של דוד? **הסבירו** מדוע.

.....

.....

שאלה 44

"התוקע לחבירו, נותן לו סלע. רבי יהודה אומר... **מָנָה**." (בבא קמא ח, ה)

מהו "מָנָה"?

- 1 דינר אחד
- 2 10 דינרים
- 3 50 דינרים
- 4 100 דינרים

שאלה 45

"אמר רבי עקיבא, אפילו עניים שבישראל, רואין אותם כאילו הם בני חורין שירדו מנכסיהם, **שהם** בני אברהם יצחק ויעקב." (בבא קמא ח, ה)

כדי שהמשנה תהיה ברורה יותר, איזו מילה כדאי להוסיף לפני המילה "שהם"?

1 אף על פי

2 מפני

3 אלא

4 ככתוב

שאלה 46

"אף על פי שהוא נותן לו, אינו נמחל לו עד שיבקש ממנו, **שנאמר** 'ועתה השב אשת האיש כי נביא הוא ויתפלל בעדך'." (בבא קמא ח, ז)

"שנאמר" היא מילת פתיחה ל:

1 קושיה מפסוק.

2 הוכחה מברייתא.

3 הוכחה מפסוק.

4 תירוץ חדש.

בהצלחה!

כל הזכויות שמורות למדינת ישראל, משרד החינוך, ראמ"ה. השימוש במסמך זה, לרבות הפריטים שבו, מוגבל למטרות לימוד אישיות בלבד או להוראה ולבחינה על ידי מוסד חינוך בלבד, לפי הרשאה מפורשת למוסד חינוך באתר ראמ"ה. זכויות השימוש אינן ניתנות להעברה. חל איסור מפורש לכל שימוש מסחרי וכן לכל מטרה אחרת שאינה מסחרית. אין להעתיק, להפיץ, לעבד, להציג, לשכפל, לפרסם, להנפיק רישיון, ליצור עבודות נגזרות בין על ידי המשתמש ובין באמצעות אחר לכל מטרה או למכור פריט מפרטי המידע, התוכן, המוצרים או השירותים שמקורם במסמך זה. תוכן המבחנים, לרבות טקסט, תוכנה, תמונות, גרפיקה וכל חומר אחר המוכל במסמך זה, מוגן על ידי זכויות יוצרים, סימני מסחר, פטנטים או זכויות יוצרים וקניין רוחני אחרות, ועל פי כל דין; כל זכות שאינה ניתנת במסמך זה במפורש, דינה כזכות שמורה.

135-06-06-01-01-014-015-02

135

מבחן פנימי 135 בתושבע"פ לכיתה ו

135-TOSH-015-6-SOF-pnimi